

Déli Hírlap

BANSÁGI
MAGYAR NAPILAP

VASÁRNAP, 1933 JANUÁR 29.
TIMISOARA—TEMESVÁR, IX. ÉVF. 23. SZÁM.

FŐSZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE DR.

A háboru előtt

A népek nemzeti öntudatraébredési k hivatalos elismerése és nemzetközi védelme előtt, a most uralmon levő, még a kisebbségi jogok elismertetésétűző nemzeti parasztpárt hivatalos örömmel és büszkeséggel állapította meg, hogy a román legények nemzeti színű leányok pedig hajukban román nemzeti színű szallagot viselnek. És nem semmi bajuk. A román táncmulatón rendszerint sokan jelentek meg, akik viseletben és valamennyin ott állt a román nemzeti színű szallag, nem igyekezett ebben megakadályozni, sőt a Khuen-Héderváry-kormányzat adott ki, amelyben a közigazgatóságoknak és a csendőrségnek megadta, hogy a román nemzeti színek hasznát ne akadályozzák. Sőt számos évvel megelőzően — hatvanévi év előtt — a román törvényt hozták, amely a kisebbség jogait a legliberálisabban rendszereztette. Pedig akkor nem volt wilsoni tizenpontos pont, nem beszéltek a népek önrendelkezési jogáról, nem voltak nemzetközi konferenciák, sőt Népszövetség sem létezett, az azonban a népek nagy esztája a felszabadítása érdekében és utána a szabadságért megváltozott a helyzet. Elnemzeti kisebbségek nemzeti színei, hacsak a szabadság alkalmával nem maszlalag vezették, kormány, eltiúnték a kisebbségi cégek, tiltottak lettek az egy nyelvű plakátok, a himnusz énekléséről nem is szóltak, helyett pedig a régi román kisebbség énekelte és énekelte is. Elnemzeti elszakadt a földet, megcsonkult a szabadságjog és ma távolabb vagyunk a szabadsági jogaink elismertetésétől, mint az a nemzeti kisebbségek a régi Magyarországon 1868-ban. És mert a nagyurak eltiúnták a példát, az alantasabb hivatalos rétegek és a végrehajtó hatalom különösen csendőrségi szerve igyekeztek a nagyurakon is. Így születnek az irredenta-percek, amelyek mindenre jók, csak arra nem, hogy a többnemzetnek a kisebbségek iránt való mulatását, a megértést és a nemzetközileg elismert kisebbségi jogok tiszteltetését bizonyítsák. Vigyáznunk kell még a nemzetet illatos ajándéknak, a virágok szétvetésére is, a nyári mulatságok megrendezésére, mert könnyen a háborúba szakad az irredenta-vád. Hiszen az egiben történt egyik temesi községben, hogy a mindenható csendőrmester eltiúnta a község magyar lakóinak, a házuk szegélyét — ami ott régi szőlő — zöldre meszeljék, mert az a pirosérettel és a ház fehér falával a román nemzeti színek adja. Ebből került a vádat most a csendőrség a szatmari dabolci református eklézsiára eltiúnta az év előtt a templom meszelését a fehér falakra piros-fehér-zöld girland festették. A múlt évben emiatt felkiáltást tettek az egyház ellen. Bizottság alakult meg a helyszínen — erre van pénz, a díjakra nincs — és mert az egyház szegény, nem kötelezték a girland eltiúntására, hanem utasították az egyház vezetőjét, hogy a templom reno-

válásakor a magyar nemzeti színeket tüntessék el. Néhány hét telt el és a halmi csendőrség megindította az eljárást az egyházközség ellen az irredenta fal miatt. A bíróság legközelebb lesz kénytelen foglalkozni az ügyel. Felmentik-e, vagy elítélik a dabolci reformátusokat, nem is lényeges. A fontos és szomorú az, hogy ilyen dolgok egyáltalában előfordulhatnak. Az irredenta virágok, az irredenta lampionok, az irredenta táncok, az irredenta színházi

uniformisok és sok egyéb irredenta nevetesség mellé most méltán sorakozik az irredenta fal. Mélyen elszomorító ez, amikor nap-nap után halljuk és entestünkön érezzük, hogy a gazdasági anarchiában való teljes elmerüléstől csak újabb és újabb áldozatok, a legszorosabb összetartás és együttműködés menthet meg. És elgondolkoztat, hova sodródtunk az idők óta, amikor a Népszövetség előtti időkben a monarchia hadügyminisztere rendeletet

adott ki, hogy a tiszték kötelesek ismerni ezredük legénységének a nyelvét, abból a nyelvből kötelesek vizsgát is tenni, a román legények piros-sárga-kék övet, a leányok hajukban ugyanilyen színű pántlikát viseltek, a nemzetiségi elnyomatás korszakában is énekelhették a Desteapta-te Romane-t és rendeltileg biztosították nemzeti színeik zavartalan használatát. Hova sodródtunk Gyulafehérvártól? Hova sodródtunk az 1868-as kisebbségi törvénytől?!

Szabadonbocsátották a temesvári kémkedési ügybe belekevert zombolyai kereskedőt

A Bánságban, de még a fővárosban is nagy port felvert a Weber-ügy nyomozása véget ért. Jelentettük, hogy néhány nap előtt Zombolyán letartóztatták Weber Jánost bélyegkereskedőt, aki nagy összegű kifizetésekkel vonta magára a hatóságok gyanuját. Webernél a letartóztatásakor — a hírek szerint — négy különböző névre szóló utlevelet találtak. Az első jelentések arról tudtak, hogy a zombolyai filatelista kémkedéssel foglalkozott, de ez a vád hamarosan megdőlt és akkor már csak valutáris kihágással, csempészéssel gyanúsították. Érdekesség, hogy az ügybe belekeverték Simboteanu ezredes temesvári térpa-

rancsnok nevét is. Weber kereskedőnél ugyanis Simboteanu Doris asszonyhoz, a térparancsnok nevéhez címzett levelet találtak és a bukaresti román lapok ebből arra következtettek, hogy a temesvári urihölgy is részese annak az ügynek, amelynek tisztázására a nyomozást megindították.

Weber Jánost kihallgatása után Bukarestbe szállították s a nyomozást is az ottani hatóságok folytatták a legnagyobb titoktartással. Ezen idő alatt Temesvárott több nyilatkozat hangzott el, amelyek megegyeztek abban, hogy kémkedésről szó sem lehet és kizártnak tartották, hogy Simboteanu Doris asszony-

hoz, vagy férjéhez a gyany legkisebb árnyéka is férközzék. Ezek a nyilatkozatok megfeleltek a valóságnak, mert tegnap este érkezett bukaresti jelentés szerint a Weber János ellen felhozott vádakra semmi konkrét bizonyítékot nem találtak és a bélyegkereskedőt kihallgatása után még tegnap este bocsánatkérések közepette szabadlábra helyezték.

A legújabb bukaresti jelentés azonban hangsúlyozza, hogy a fenti ügytől függetlenül a temesvári kapitány ügyében a vizsgálat tovább folyik és úgy R. kapitány, mint a vele kapcsolatos többi gyanúsítottak továbbra is fogva maradnak.

Titulescu nyilatkozatának a magyarok iránti barátságos hangját a szerbeknek Romániával szembeni rideg magatartása sugalmazta

Titulescu külügyminiszter újabb nyilatkozata, amelyben feltűnően barátságos hangot pendített meg Magyarország iránt és amelyről tegnap már részletesen beszámoltunk, nemcsak román, de magyar politikai körökben is élénk visszhangot keltett. Abból a tényből, hogy a román külügyminiszter két ízben egymásután nyilatkozott a román-magyar együttműködés szükségességéről, arra következtetnek, hogy Titulescunak határozott célja van és a külpolitikában új orientációt keres.

A magyar lapok kiemelik Titulescu nyilatkozatának barátságos hangját és megállapítják, hogy Magyarország eddig nem igen volt elkényeztetve hasonló nyilatkozatoknak árnyalati finomságaitól, különösen a kis-antánt államai részéről.

Bukaresti politikai körökben hangoztatják, hogy ennek a nyilatkozatnak megtételénél Titulescut nagyban befolyásolta az a rideg magatartás, melyet a szerbek a most folyó belgrádi tanácsko-

zásoknál tanúsítottak. Megirtuk már, hogy a szerbek nem akarnak tudni a bánsági román kisebbség jogainak intézményes elismeréséről és különösen fájdalmas meglepetést keltett az a körülmény, hogy a tranzitforgalom terén Romániának azokat a kedvezményeket sem akarták biztosítani, amelyeket nemcsak Magyarországnak, hanem Bulgáriának is megadtak.

A kormánypárthoz közelálló lapok megállapítják, hogy ilyen körülmények között a szerbekkel való baráti szövetségnek nem sok értelme van és az revízióra szorul. A V e s t u l egyenesen azt követeli, hogy a szövetséget likvidálják, mert a szerbek őszinteségében nem bízhatnak továbbra is. A magyarországi lapok egyrésze reámutat a belgrádi román-jugoszláv konferencia eredménytelenségére és Titulescu nyilatkozatát ezzel a körülménnyel kapcsolatba hozva, annak az aggályának ad kifejezést, hogy ennek szülője tüntetés volt a szerbekkel szemben, mert meg-

mutatta a lehetőséget, ahol Románia kárpótlást találhat.

A jövő lesz hivatott eldönteni, hogy Titulescu valóban őszintén gondolta-e, amit mondott, vagy pedig csak diplomáciai finomkodás volt az egyik irányban, hogy a másik oldal felé pressziót gyakoroljon.

A Budapesti Hírlap részletesen foglalkozik Titulescu kijelentéseivel. A lap a román-magyar árucserére vonatkozólag megjegyzi, hogy ezt tulajdonképpen Magyarország kezdeményezte. Ami a keleti és középeurópai államok agrárius együttműködését illeti, Magyarország itt is kimutatta hajlandóságát, amikor résztvett a tavalyi szinajai agrárkonferencián.

A lap dicsérettel emlékezik meg a Titulescu által felvetett román-magyar közeledésről és azal végzi cikkét, hogy Titulescu még nagyobb érdemeket szerezne a közeledés terén, ha célkitűzéseit világosabban jelölné meg.

Beretvás pasztilla a legmakaacsabb fejfájást is elmulasztja

A gégetükör-panama középpontjában álló miniszter hosszas meggondolás után vágalmazási perrel fenyegetőzik

A gégetükör-panama méla rothadásban fekvő csendes tömegsírjában a panamának, míg az orvosi műszereket szállító német cég megbukott és ekkor a könyvek megvizsgálása alkalmával kiderült, hogy milliókra menő sápot fizetett romániai közvetítőknél. Erre újra felkavarták az ügyet és most egymásután hangzanak el nyilatkozatok, melyek vagy mosakodó természetűek, vagy pedig piszkolódók, aszerint, hogy ki teszi azokat. Nemrégiben H a t i e g a n volt miniszter jelentette ki, hogy a vizsgálatból ezuttal sem lesz semmi, mert hiszen eddig még nem igen fordult elő, hogy volt minisztereket vagyoniilag felelősségre vontak volna.

Ezután a közállapotainkra nem na-

gyon vigasztaló nyilatkozat után megszólalt most L u p a s, az Averescu-kormány volt egészségügyi minisztere is, aki eddig a gégetükör-panama középpontjában állott. Elmondotta bájos közvetlenséggel, hogy hónapokig tartó előzetes tanulmányozás után minisztertanácsi határozattal akarta megrendelni a szükséges műszereket, de mielőtt még a szerződést a német céggel aláírhatta volna, megbukott a kormány és utóda I n c u l e t b e s s z a r á b i a i miniszter perfektuálta a megállapodást. Az eltérés csak annyi volt, hogy — csekélység! — az eredeti szerződésben kikötött árat száztiz százalékkal emelte.

Érdekes, hogy Lupas eddig nem tartotta szükségesnek erre reámutatni, pe-

dig neki lett volna érdeke, mert hiszen ő állott a támadások középpontjában. De nem szólalt meg Inculet sem, — ha igaz van Lupasnak — érthető okokból. Lupas azt is mondotta, hogy most már beperli Inculetet, mert hallgatott, amikor az ő tetteiért Lupast vádolták. Berperli Vaida miniszterelnököt, valamint a politikusok egész sorát, akiknek szerinte felelniök kell a reá szórt rágalmakért.

Kissé későn jutott ugyan ez eszébe Lupasnak, de jobb későn, mint soha. Most a közvélemény már csak azt várja, hogy Lupas ne maradjon meg a nagyhangu nyilatkozatnál, hanem tényleg tegye meg a feljelentéseket és a bíróság előtt tisztázzódjék ez a már szakállt eresztett klasszikus panama.

A falu jegyzője kétségbeesett harcot vív a napi megélhetésért

A községi jegyzők nyomoráról már nem egyszer írtunk. Amióta 1932. január elsejével községi tisztviselőkből egyszerre állami hivatalnokok lettek, azóta nem kapják meg a fizetésüket. Minduntalan olvassuk és halljuk a pénzügyminiszter kijelentését, hogy a tisztviselők mind megkapták hátralékos fizetéseiket.

Ezek a kijelentések annál fajdalmasabban érintik a jegyzőket, mert az elmúlt évből kilenc hónapi járandóságuk van hátralékban és erre az esztendőre sem kaptak még semmit. Egy banit sem.

A Temestorontálmegyei Jegyzők Egyesülete december elején Temesvárott — mint annak idején megírtuk — közgyűlést tartott, amelyen számos panaszhangzott el. Legfőbb panaszuk a jegyzőknek az volt, hogy nem kapnak fizetést, tele vannak emiatt adóssággal és a hitelük teljesen kimerült. Akkor illetékes helyről biztosították őket, hogy a hátralékos követelésből legalább négy hónapot néhány napon belül megkapnak. A vármegye részéről meg is történt a közbenjárás és maga B a r a n K o r i o l á n dr. prefektus is megsürgette a jegyzők fizetéseinek kiadását. Mindez azonban nem járt eredménnyel, mert azok a miniszteri tisztviselők, akiknek ezt el kellene intéznie, bizonyára megkapják fizetésüket és nem érzik át azt az irtóztató nélkülözést, ami a jegyzőket sújtja.

Most már január vége van és a temesmegyei jegyzők még mindig nem kaptak semmi fizetést.

Azóta adósságaik még jobban megnövekedtek, a gyermekeiket sokan nem tudják iskoláztatni tovább, mert képtelenek értük az ellátási díjakat megfizetni és cipőruhát sem tudnak nekik vásárolni. Emellett azonban a jegyzőket erősen szorítják, hogy az adókat a legszigorub-

ban hajtsák be és ezt lelkiismeretesen meg is teszik. Még a legkisebb falu jegyzője is legalább ötvenezer leit hajt be és szolgáltat be a pénzügyigazgatósághoz, amellet pedig nem tudja megkapni a maga háromezer leies fizetését, amelyet most januártól még újabb tizenkét és fél százalékkal csökkentett a kormány. Van azonban olyan jegyző is — a nagyobb községekben — aki havonta kétszázezer, sőt négyszázezer lei adót szed be. Hát nem volna természetesen dolog, hogy a jegyzőnek felhatalmazást adnának, hogy a beszédett adóból, mielőtt a pénzt leszállítja, a maga rongyos kis fizetését levonja? A jegyzői kart csakis régi tisztessége és becsületessége, jellemzilárdasága és megszokott, beléje nevelt tiszt-

viselői fegyelmessége óvja ma attól, hogy legnagyobb nélkülözése idején az állam pénzeihez nyuljon.

A temesmegyei jegyzői kar most újból megmozdul fizetésének kiutalása érdekében.

Terjedelmes memorandumot készítenek, amelyet küldöttegileg visznek Baran Koriolán dr. vármegyei prefektushoz, akit arra kérnek, hogy a pénzügyminiszternél is és a belügyminiszternél is ujjent járjon közbe, hogy végre járandóságukhoz jussanak.

A jegyzők ezenkívül valószínűleg rendkívüli közgyűlésre is összehívják a jegyzők egyesületét.

A szállodai szobában egy fiatal szerelmes pár széngázzal öngyilkosságot követett el és holtan akadtak rájuk

A józsefvárosi R o y a l-szállóban megdöbbentő kettős öngyilkosság történt. A szálló negyvennégyes szobájában T i t o i u Miklós, huszonéves temesvári diák és M a l l i n g e r Borbála, tizennyolc éves rendőri felügyelet alatt álló leány széngázzal véget vetettek életüknek. A fiatal pár este bérelte ki a szobát és éjszaka nagy botrányt rendeztek. Éktelen veszekedésükkel felverték a szálló többi vendégeit. A diák és a leány verekedni is kezdtek, aminek csak a rendőr vetett véget, aki a portás felkérésére lecsendesítette a verekedőket. Az éjszaka hátralevő része és a délelőtti fel-tűnő csndességben folyt le.

A nagy esend végül is nyugtalanította a portást, aki délután öt óra után bekopogtatott a szobába, de nem kapott választ. Alig néhány perccel később megjelent Titoiu Miklós bátyja és öccsét kereste. A portás a szoba elé vezette, de amikor többszöri kopogtatásra és zörge-

tésre sem adtak a szoba lakói életjelt magukról, megkérte a portást, hogy értesítse a rendőrséget, mert attól fél, hogy baj történt. A rendőrség megérkezése után álkulcs segítségével behatoltak a szobába, ahol borzalmas látvány fogadta őket. Titoiu Miklós és a leány félig levetközve az ágyban holtan heverték egymás mellett. A szobában nehéz gázzag terjengett és az ágy előtt négy csomag faszén hamumaradványai mutaták az öngyilkosságot. Az asztalon három levelet találtak. Kettőt közülük a fiu irt, egy pedig a leány kézírása volt.

Titoiu Miklós szerelmes volt az utcai leányba és feleségül akarta venni. Szülei természetesen ellene voltak a házasságnak és valószínűleg ez hajtotta őket a halálba. Holttestüket a józsefvárosi temető halottasházába szállították és onnan temetik el.

Megnyílt az

ATLANTI

m • o • z •
ERZSÉBETVÁROSI
KIRÁLY-UTCA

Ma, szombat és holnap
vasárnap

nagy kettős
program

A nagy vág

(CAMILLA HORN, CONRAD VERNER,
LIL DAGOVER, ANNY ONDINE)

és

Viharos mu

(SIEGFRIED ARNO, CAMILLA HORN,
MAX ADALBERT, IDA WÜSTENBERG)

100 százalékos német hangosfilm

Az előadások kezdete:
Kedden, szerdán, csütörtökön
szombaton este fél 9 órakor

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5
és 9 órakor.

Jegyárak: 9, 12, 17 és 22 le

Jöjjön Temesvári legelőcső
mozijába!

Eltűnt akták egy bűnös tisztviselő ke- elsikkadtak

Biharmegye állandó választmánya a esztendőben alaptalan feljelentés alkizárta tagjai sorából Kotzó Jenő ügyvédet, a Magyar Párt biharmegyei gozatának elnökét. Kotzó dr. a kizmegfelelbezte a temesvári revíziós b sághoz, amely a határozatot megsem tette és Kotzó Jenő drt visszahelyeztű állandó választmányba. Ennek végreh sára azonban már nem kerülhetett a mert közben a bihari vármegyei na nácsot feloszlatták. Ebből az ügyb folyólag pereskedés is indult meg, a nek tárgyalása február elsején lesz a v váradi törvényszék előtt. Kotzó Jen megkereste a Magyar Párt biansági zatának vezetőségét, hogy a revíziós b ságnál keresse meg számára azt a ha zatot, amely a kizáratat megsemmisít vonalkozik. Az ügy iratait azonban lehetett megtalálni és kiderült, hogy számos más iratesomóval együtt eltűn revíziós bizottságnál gyanu merült föl Stanciu nevű tisztviselő ellen, hog hiányzó dosszárokat eltűntette és meg misitette, vagy pedig másoknak kiszta tatta. Stanciu ellen a fegyelmi elj megindították. Valószínű, hogy a E Jenő dr. ügyére vonatkozó iratok is kezén sikkadtak el. A revíziós bizo most hivatalos bizonylatot szolgáltat Kotzó Jenő drnak arról, hogy az űg vonatkozó iratok eltűntek.

Január
28

Magyar műegyetemi hallgatók bálja

a Magyar

Házba

Meglepetésszerűen bekövetkezhetik már a német birodalmi gyűlés feloszlata

Németországban ugyszólván általában folynak a pártközi konferenciák, amelyek döntőek lesznek a birodalom politikai életének közeli folyására. A Deutsche Allgemeine Zeitung és a Vossische Zeitung szerint lehetséges, hogy meglepetésszerűen már ma feloszlatták a birodalmi gyűlést. Schleicher kancellár a kihallgatáson jelenik meg és érni fogja a parlament feloszlata-

sára az elnök hozzájárulását. Ha ezt megkapja, ez annak a jele, hogy Hindenburg elnök továbbra is megbizik benne. Ha ellenben Hindenburg elnök megtagadja a birodalmi gyűlés feloszlatahoz a hozzájárulást, úgy valószínű, hogy a német kormány már ma megbukik és ez esetben Schleicher azonnal beadja lemondását.

Hitler tegnap Berlinbe érke-

zett és megkezdte tárgyalásait az egyes pártok vezetőivel. A tárgyalások arra vonatkoznak, hogy a nemzeti szocialisták miképpen kapcsolódhatnak bele az egyes kombinációkba. Schleicher kancellár is újból megkísérli, hogy magának az egyes pártok között híveket szerezzen.

Iskolaszolgától az egyetemi tanácig minden közalkalmazott egy fronton küzd Madgearu fizetésleszállítási javaslata ellen

Madgearu Virgil pénzügyminisztert ezúttal embernek ismerik, de általában hiszik, hogy a köztisztviselők részének elnökével vívott harcában benne a súlyköt. Madgearu ugyanis a fizetési egyensúly biztosítása érdekében elhatározta, hogy az összes közalkalmazotti kategóriák fizetését tíz-tíz százalékkal leszállítja. Ezzel egyszerűen ellen fordította az összes tisztviselőket, akik nem lehetnek valami elzárkózott kis számban, mert kiderült, csupán 1929. évtől 1932-ig közel ezer új tisztviselőt neveztek ki. Ebben a számban nincsenek benne a posta, és egyéb autonóm intézmények tisztviselői.

Általán állítható tehát, hogy a pénzügyminiszter ezen terve megvalósítására csatasorba állította az ország lakosságának negyed-részét.

A közalkalmazottak fizetésének leszállítását ugyanis nemcsak a tisztviselők már megtagadták, hanem az egész ország lakossága is ipara is. A fogyasztói mozgalmak legnagyobb rétegét a tisztviselők állították és ha most ezek fizetésében leszállítják, részben pedig elbocsátják őket, úgy ennek károsítását elsősorban a kereskedelem megérezni. Kifogásolják a tisztviselők leszállítás tényét magát is, de főleg azt, hogy ez a fizetéscsökkentés egyformán érne minden kategóriát, mert nélkül a létminimumra.

Ugyanakkor a felháborodás, hogy amikor a munkásoknak levonásokkal akarnak megtakarítani milliárdokat, ugyanakkor politikai érdekek jutalmazására több-milliárd fizetéssel új vezérigazgatókat keresnek az államvasutak élére.

Ugyanakkor kifogásolják azt is, hogy a külföldi képviselők milliárdokat emészt fel az állam pénzéből teljesen felesleges módon. Nem igen van még ország Európában, amely annyit költene a követségek és nagykövetségek fenntartására, nem utolsósorban pedig az állandó külföldi utazatokra, mint Románia. Vannak azután a régiók is az állam által fizetett

társadalmi rétegeknek, melyeket a fizetésleszállítás nem érintene.

Privilegizált osztályokat létesít a miniszter, ami csak fokozza az elkeseredést.

Az egyik oldalon a pénzügyminiszter áll a szükségességére való hivatkozással, a másik oldalon pedig a sokszázezer tisztviselő, akik harcias hangulatban hangoztatják, hogy jogaikból nem hajlandók jótányit sem engedni. Az iskolaszolgától az egyetemi tanárokig ma egy fronton küzdenek Madgearu ellen. Ki marad a győztes? Rövidesen elvállik.

A köztisztviselők szövetsége vasárnap országos tiltakozó gyűlést tart Bukarestben a fizetések csökkentése ellen.

Arra számíthatnak, hogy sok ezren jelennek meg a gyűlésen és azért azt két helyen fogják tartani. A tanítók és tanárok — mint ismeretes — Vaida miniszterelnöknek tiltakoztak a fizetések leszállítása ellen.

A küldöttség Madgearu pénzügyminiszternél is járt, aki kijelentette, hogy rendeletét nem vonja vissza, legfeljebb csak akkor, ha azt a parlament megszavazza.

Jasiban a vasutasok nem vették föl a lecsökkentett fizetést. Kijelentették, hogy amennyiben nem kapják meg teljes fizetésüket, úgy sztrájkba lépnek.

Matuska alig várja, hogy kiadják Magyarországnak mert szeretne már mindenen túl lenni

A jugoszláviai Csantavéren meghalt Déry Ferencné tanítónő, a biatorbágyi merénylő, Matuska Szilveszter anyósa. A temetésre érkezett Bécsből Matuska Szilveszterné, született Déry Ilona is. Matuskáné Szabadkán, ahol az anyja koporsójára koszorút vásárolt, beszélgetett az ottani újságírókkal. Matuskáné elmondta, hogy éppen a temetés napján kellett volna meglátogatnia a férjét, de most még öt hétig nem láthatja, mert csak minden öt hétben kap engedélyt a látogatásra. Az ügyesség ugyanis nem törődik azzal, ha bármely okból nem

tudná a férjét meglátogatni. Elmondotta Matuskáné még azt is, hogy a férje alig várja, hogy az osztrák hatóságok kiadják Magyarországnak, mert szeretne már túl lenni mindenen. Ha majd rákerül a sor, hogy Matuskát elvigyék Budapestre, akkor a felesége is Budapestre költözik, hogy állandóan férje mellett legyen, segítségére lehessen és élelméről gondoskodhassék. Azt a reményét fejezte ki, hogy Budapesten megvizsgálják a szakorvosok férje elmebeli állapotát és megállapítják róla, hogy nincsen beszámítható állapotban.

Vasdarabbal leütötte politikai ellenfelének a fiát egy nekivadult kortes

Buzeuban, amely már számos esetben volt politikai gyilkosságok színhelye, felháborító eset tartja izgalomban a kedélyeket. A községi választások vasárnap lesznek és az egyes pártok között óriási propaganda folyik. A nemzeti parasztpárt listavezetője Homoriceanu György, aki egyben az ideiglenes bizottságnak is tagja. Homoriceanunak hasonló nevű fia, aki egyetemi hallgató, tegnap Bukarestbe akart utazni és a pályaudvaron egyszerre szembe került vele Camioneanu liberális párti kortes, aki apjának régi ellensége. Ca-

mioneanu szidalmazta Homoriceanút, mire az egyetemi hallgató tiltakozott ez ellen és kijelentette, hogy ha az apjával valami baja van, úgy mondja azt meg neki a szemébe. Camioneanu azonban folytatta a szidalmazást, majd hirtelen felragadt egy vasdarabot, amely a vasúti sínnek mellett hevert és azzal egymásután kétszer teljes erejéből fejbe vágta a fiatal Homoriceanu Györgyöt. Az egyetemi hallgatót haldokolva kórházba szállították. Camioneanut a rendőrség letartóztatta.

Fegyvercsempészés

nem történt osztrák területen át

Római jelentés szerint a francia és angol nagykövetek megjelentek az olasz külügyminiszteriumban és tiltakozásukat fejezték ki az ausztriai területen átment fegyvercsempészés ellen. A tiltakozást tulajdonképpen csak az angol nagykövet jelentette be, mert nem akarta, hogy De Jouvenel francia követ, aki Rómában új ember, mindjárt ilyen kelemetlen aktusnak legyen szereplője. Az aktus különben nem is volt teljesen tiltakozás, hanem inkább felvilágosítás kérése a legteljesebb udvariassági formák között. Az olasz kormány részéről kijelentés történt, amely szerint Olaszország nem járul hozzá, hogy ezt az ügyet a Népszövetség elé vigyék, mert nincsen szó fegyvercsempészésről. Mindössze az történt, hogy a háborúban elvett régi osztrák-magyar fegyvereket adtak vissza. Valószínű, hogy ezzel a magyarázattal az egész konfliktus elintéztét is nyert.

Hazajáró lélek

előadása a Magyar Ház színpadán

A legfiatalabb magyar irónemzedékek, azoknak az íróknak, akik a szókimondó gondolat jegyében és az előkötős irodalomnak hirdetett harccal irnak magyar irodalmat, azoknak előharcosa Zilahy Lajos. A hivatalos irodalom forradalmárának deklarálta Zilahy, de az a válasz, amit mondanivalóira az egyetemes magyar olvasóközönség adott, többet ér, mint a hivatalos fejbőlöntások. A Hazajáró lélek című dráma Zilahy Lajos Sturm- und Drang-periódusából származik, azonban benne már megcsilannak Zilahy fényes képességei.

A magyar ifjuság kamaraelőadások sorozatát tervezte, melyek mindegyikén más és más magyar szerzőt mutat be, még pedig olyan művel, amelyet a romániai magyar közönség hivatásos magyar színészekről nem kaphat meg. A Magyar Ház intím kis színpadán színelőadást tart meg tehát Zilahy, akit néhány héten belül személyesen is megismerhet a temesvári közönség, miután az író a Magyar Házban tartja majd első utódállambeli szerzői estét. Vasárnap, holnap este 1/6 órakor Markovits Rodion bevezető szavai után Szuits Olga, Halle Gizi, Péter János, Asbóth Jenő, Degrell Istvánnal a főszerepekben kerül színre a Hazajáró lélek, amely előadásban remélhetőleg nagyszámú közönség vesz részt, mert eljöveteleivel az ifjuság ügyeit támogatja, tehát elsőrendű magyar érdeket támogat. Az előadás nem műkedvelői próbálgatás, hanem kiforrott művészek teljesítménye lesz.

A NYUGDIJAK KIFIZETÉSE. A nyugdíjak kifizetése — miként megirtuk — megindult. A kifizetési sorrendben most némi változtatást eszközölnek. Február 1-én kifizetik az összes katonatiszti nyugdíjakat, február 3-án az O és P kezdőbetűket, február 4-én sorra kerül az R és S, február 6-án pedig T, U, V, W és Z betű.

Capitol

mozgó

Január 31, kedd 3 órakor

GYERMEKELŐADÁS

szegény beteg gyermekek javára — Kitűnő filmek

Kardos Tibi, S. Kaufmann Anda, Rosenberg Boris táncművészek tanítványai táncolnak.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY TÉR
4. SZÁM.

Előfizetési árak:

Romániában: Havonta 70, negyedévre 200, félévre 380, egész évre 750—lei. Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 leit fizetnek.

Magyarországon: Havonta 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő. Magyarországi nyugdíjasok havonta 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengőt fizetnek.

Telefon:

2—52, este 10 óra után 14—63
vagy 2—42.

A szerkesztésért és kiadásért a főszerkesztő felel.

A „Temesvári Zeitung” nyomda nyomása.

Si és vödli

tírkál mostanában Temesvárott. Ragyogó sportkosztümökben mászkálnak az emberek és st.-moritz-i és semmeringi hangulat uralkodik a nagyvásártéren, ahol a helyi sífenomének mászkálnak, nagy nyögések között tolatva a két bottal. Csengős szánok csilingelnek az utcákon át, a télisport-centrum a Püspök-úti hid, ahol hatalmas ordítózások közepette csuszálnak le minden rendű-rangu sportolók. A Regatta szegény, az azelőtt monopoljoggal bíró korszakot, csak a kezdők és az egész öreg gyülekezethez, míg a Lloyd sor bővelkedik korszakot rázó korzólovagokkal és csatolt részeikkel. A legkedvesebb a napokban az a fiatal és szimpatikus ügyvéd-jelölt volt, aki komplett kék szianugban, hátán két sítalppal vonult keresztül a korzón. Nem kellett valami különösebb feltűnést, mert a síhez hozzászoktak. Már nem filmek, vagy elegáns sportlapok elérhetetlen vágya, hanem kézzelfogható valóság, mindenki megveheti, sőt talán még siethet is vele a Park-szanaszatórium mögötti Tátrában, vagy lebillenhet a kisodai alpkorról. Csak kicsi fantázia kell hozzá, no meg sportszerű felszerelés, amit otthon előzőleg bemézolnak, rákennek zöldek, ez a füvet jelképezi, meg barnát, ez a földet helyettesíti, ime kész a viharedzett sportöltöny. Azután lehet a villamoskocsik peronján hangos előadásokat tartani a sugárszínházról, meg egyéb műkifejezéssel tarkított beszámolót. Nem árt pár napos elzárkózás sem, mely után kissé megfogva, esetleg két fokkal pirosabban mutatkozhatunk és az érdeklődő kérdésekre egyik hegyi falut jelölhetjük meg tartózkodási helyünknek. Ott töltöttük el ugyanis az ünnepnapot és agyonsportoltuk magunkat, hadd pukkadjon meg a Schwarz. Lesik ez a ravasz hó és nemcsak azoknak okoz gondokat, akiknek történetesen nincsen tele a faskamrájuk, Istenem, ez még a kisebb baj, de mit csinál a szegény gallérral, aki mindenáron lépést akar tartani a divattal. Mennyi gond, mennyi baj közepette él, még a végén tényleg fel kell kötnie azokat az átkozott talpakat, de csak nem áll ki vele a hóba? Eppen olyan ez mint nyáron a sok lovaglónadrágos arszlán, akik tisztas távolból szemlélik a lovakat. De jaj, mi lesz, ha egyszer közel kerülnek a lóhoz? De jaj, mi lesz, ha egyszer közel kerülnek a hóhoz? (cs. k. s.)

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenté: Hideg, ködképződésre hajlandó, egyébként száraz jellegű időjárás várható. Temesvárott tegnap reggel tizenhét fok hideg volt. Dél előtt tizenegy órakor tizenegy, délután négykor hét fok hideg volt. Este 8 órakor 15 fok volt a hideg. Ugyanakkor erős köd képződött.

— A nagyvajda liceumi oktatása. Mihály nagyvajda hétfőn kezdi meg tanulmányait a liceum első osztályából. A tanulás a bukaresti királyi palotában folyik, ahol a tanárok éppen úgy adják majd a nagyvajdának az egyes tantárgyakból az órákat, mint a nyilvános liceumokban a diákoknak. Bukarest középiskoláiból számos növendéket jelölt ki, akik az év végeig együtt fognak tanulni a trónörökösrel.

— A jugoszlávai magyarság és németiség kulturális együttműködése. Nagybecskerekben a Magyar Közművelődési Egyesület házában innepi vacsora volt. A vacsorán résztvettek a nagybecskereki magyarság vezetői, köztük Várady Imre dr. volt képviselő, Kovács István pápai prelátus, Szabó Zoltán református lelkész és mások. A vacsorára meghívták a német kultúregyesület vezetőjét is, amelynek részéről Kaufmann István elnök, Elmer Gyula dr., Hackinger Miklós dr. és mások jelentek meg. Várady Imre dr. beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy a jugoszlávai magyarság és németiség kulturális együttműködését meg kell teremteni. A két népek azonos kulturális bajai és azonos kulturális érdekei vannak és bizonyos, hogy az együttműködés mindkét nemzetiségre csakis hasznos lehet. A németek részéről Kaufmann István válaszolt a beszédre és annak a reményének adott kifejezést, hogy a kívánatos együttműködés nem is fog elmaradni.

— Az Arany János Társaság holnap, vasárnap délelőtt tizenegy órakor a Magyar Ház nagytermében felolvasó ülést tart. A műsört Uhlár Béla dr. al-elnök nyitja meg, majd Liget. Sámuel dr. rendes tag Arany János balladái nyelvéről tart előadást. Utána Győri Emil tartja székfoglalóját. Győri Emil megzenésített Petőfi-versét Klank Jenő éneklé, a szerző zongorakísérete mellett. Körner József dr. előadása után pedig Klank Jenő Tosti és Giordani egy-egy dalát éneklé Freund Leó zongorakísérettel.

— Leleplezett terrorista szervezet. A bukaresti rendőrség — mint az Universal írja — nagyarányú terrorista szervezetet fedezett föl. A nyomozás a legteljesebb titokban folyik és azért egyelőre semmiféle részletet nem közölnek a nyilvánossággal.

— Mesék az írógepről. A Katolikus Ifjúsági Egyesület műkedvelői vasárnap délután négy órakor a Tigris-utca 6. szám alatti helyiségben szinrehozzák a Mesék az írógepről című operettet. Hendl Ottó, az egyesület régi és kiváló műkedvelője ebben a darabban bucsuzik a közönségtől.

— Lugosi érdemes tüzoltó kitüntetés. Pongrácz Ignác, hetvennégy éves lugosi kereskedőt, aki negyvenhárom éve működő tagja a lugosi önkéntes tüzoltóegyesületnek, megható ünnepeltetésben részesítették. Frühwald Lajos parancsnok nyolc tüzoltótiszt kíséretében megjelent Pongrácz lakásán és mellére tüzte azt a magas kitüntetést, amellyel az uralkodó a Bánsági Tüzoltószövetség előterjesztésére Pongrácz Ignácot kitüntette. A legmagasabb helyről jött elismerést Lugoson nagy meglepedéssel fogadták.

— A Hamburg Amerika Line hajózási társulat több évi szünet után ismét megnyitja a hajóközlekedést Kuba és Mexikó felé. A közlekedés lebonyolítására az Orinoco ujonnan épült motorgőzöst állították be, amely március negyedikén indul el a hamburgi kikötőből Habana és Vera-Cruz felé, ami egyben az Ó- és Újvilág közötti gazdasági kapcsolatok felújítását is jelenti. Az ügy fontosságára jellemző, hogy az elegáns és modern berendezésű Orinoco óceánjárót járatták, amelyet az utazóközönség is előnyösen ismer.

— Megkerült az öreg plébános gyilkosa. A sajtóvámí bestiális gyilkosság ügyében fordulat állott be. A csendőrség letartóztatta Szabó Imre, 22 éves kerteslegényt, aki számos jel szerint a 60 éves Seliga plébánost meggyilkolta. Szabó homlokán ugyanis több kalapácsnyom látható, ruhája véres és szakadt, bajuszát leberetváltatta és alibit sem tud igazolni. Szabó ugyan tagad, de a hurok egyre szorosabban fonódik körülötte és a csendőrség reméli, hogy rövidesen bevallja bestiális tettét.

* Dubrovnik (Ragusa) a déli Adriá paradijsoma, felhőtlen ég alatt örökös tavasz és buja déli növényzet hazája. A január 31—február 7-i kirándulók a havas téből néhány napra a ragyogó tavaszt fogják élvezni és információk szerint már most 16—20 fokos a levegő hőmérséklete. Ritka alkalom nyílik a dalmát tengerpartnak ezen gyöngyét megismerni olcsó pénzen, szakszerű vezetés mellett, úgy hogy néhány nap alatt több látványosságban lesz részük mint bármely drága egyéni utazásnál, hogy mást ne említsünk, egy gyönyörű kirándulás egész napra a kattarói öbölbe és Cetinjébe felejtethetlenné fogja tenni ezen kirándulás emlékét. Legutolsó jelentkezési határidő január hó 29 déli 12 óra. Olvassa el erre vonatkozó hirdetésünket.

— Elfogták a brünni puccskísérlet vezetőjét. Emlékeztet, hogy vasárnap hajnalban Kobzinek cseh fasiszta vezetésével ötven fasiszta megkísérelte az egyik brünni kaszárnya elfoglalását. A kísérlet kudarccal végződött és utána Kobzinek külföldre szökött. Belgrádi jelentés szerint Kobzinek a dalmáciai Mochark községben elfogták. A belgrádi csehszlovák követ máris lépéseket tett Kobzinek kiadatására.

— AZ IGAZSÁGON ALAPSZIK A PEK BOLDOGULÁSA. Genfben felsajátult össze a leszerelési ferencia főbizottsága. Ezen az új nagy olasz diplomáciai offenzívára Franciaország ellen. Az olaszok telni fogják, hogy Franciaország a régi biztonsági elv helyett hangzó inkább az igazságosság elvét. Az igazságon alapszik a népek boldogulás nem a katonai fegyverkezés egyenlőségén. Az olasz álláspontot Sorogna képviselni. Az ülésen megjelenik Scher német kancellár is, aki kifejtette metország álláspontját.

— Szaporodnak az új iparigazgatók. Temesvárott az elmúlt esztendőben kétszáznegyvenkét iparos adta be az iparigazgatóválasztás iránti kérelmet. Ezzel szemben százkilencvenkét új iparigazgatóválasztott ki.

Ne hanyagolja el a szemeit!
Szemüvegek nagy választékban
TEJNOR FERENC és Tsa
optikai üzletében
Temesvár II., Kossuth-tér 1. Tel. 5

— Megszökött a betörőbanda vezetője. Temesvári törvényszék tegnapra tüntetett Borbély András és társainak ügyét tárgyalást, akik pénzhamisításon kívül törést kíséreltek meg a rékási adóhivatalban. A tárgyaláson azonban Mrks János rékasi bandavezére, a banda vezetője, jelent meg és a csendőrség értesített törvényszéket, hogy a rékasi betörés mi szerzője ismeretlen helyre távozott megszökött bandavezér nélkül a társait nem tartották meg, hanem körözlet adtak ki ellene és a tárgyalást harmadikára halasztották. A védők a többi vádlottak szabadlábra való letartóztatását kérték, amit azonban a bíróság utasított és így Borbély András, Mucsjos, Sárkány Antal és Klein Péter továbbra is vizsgálati fogságban maradnak.

Sport

A temesvári Fortuna sportegylet holnap, vasárnap délelőtt tíz órakor a mezbachhaus-féle vendéglőben levő helyiségében tartja évi rendes közgyűlést, amelyre a tagokat ezúton hívja meg a vezetőség.

Ökölvívóverseny lesz holnap Temesvárott. A TMTE rendezésében nagyszabású ökölvívóverseny zajlik le, holnap, vasárnap délelőtt tizenegy órai kezdettel a győrosi Apolló-moziban. A boxmérkőzések érdekessége Moti Spacov román professzionista bajnok szereplése, Jean Marinescu bukaresti hivatásos bajnok mér össze tudását. Az izgalmas ígérkező mérkőzésen kívül Spacov hat tanítványa jön Bukarestből, hogy a bánsági amatőrök legjobbjaival csapjanak össze. Az első küzdő párok a következők (az első a helyes): Vartolas—Brücher, Bardi—Climan—Tóth, Dumitrescu—Gavrilă, Cioncaneşcu—Maghetiu és Sandu—Gălcice III. A nivós sportmérkőzésekben elővételben a Lőbl-könyvkereskedésben kaphatók.

1933. LIPCSEI TAVASZI MINTAVÁSÁR

Megnyitás március 5.

Minden felvilágosítást megad a

LEIPZIGER MESSAMT LEIPZIG

vagy a tb. képviselő: Angerbauer Jenő,

Timisoara I., General Praporgescu-utca 3. Kossak-ház. Telefon 70.

A Bánáti házban modern 2 szobás garçonlakás
azonnal és egy modern
4 szobás lakás kiadó.
május elsejére
Bővebbet a Temesvári Bank házigazdáltságánál.

...tetszik hozzá szólni? Ameriká-
egy szépségkirálynőt néhány nap
...fólkasztanak, mert gyilkolt.
...mivel kisebb ügy miatt, de bele-
...t a bűnügyi krónikába egy teme-
...szépségkirálynő is. Ursache
...óriát két év előtt Temesvárott a
...szépségkirálynőjének válaszá-
...ák meg. A szépség és a dicsőség a
...be szállott és úgy is akart élni.
...t valami királynő. De nem volt
...pénze. Hát igyekezett szerezni.
...ny nem tisztességes uton. Arra
...t pénzt szerezni. Ott rajta érték
...áson. Vizsgálati fogságba került.
...gyszókölt. És most mindenféle kere-
... Ha elgondoljuk, hogy a szépség-
...királynői cím kedvéért hány fiatal nő
...a lejtőre, aki máskülönb tisztes-
...es maradt volna, önkéntlenül arra
...dolunk, hogy a szerencsétlen te-
...téseket helyett azokat kéne inkább
...sukni, akik a szépségkirálynőket
...asztják. Na nem? Mit tetszik hozzá
...zni?
(Andorás.)

Románia a leszerelési konferen-
titulescu külügyminiszter és
alache volt belügyminiszter
...elsején utaznak Genfben, hogy
...szerelési konferencián Romániát
...eljék.

Zilahy Lajos
HÁZAJÁRÓ LÉLEK

...temesvári vasutigazgatóság épülete.
...elsején lejár a temesvári kerületi
...igazgatóság helyiségeinek bérleti
...ése. Ha addig nem nyer megoldást
...igazgatóság elhelyezése, úgy könnyen
...eges, hogy ismét szóba kerül az
...való áthelyezés. Temesvár városa
...t a kérdést véglegesen akarja meg-
...és pedig úgy, hogy a vasutigazgató-
...helyezésére szolgáló házat, amely a
...a-bank tulajdona, megvásárolja. A
...t azokból a milliókból fizetnek,
...ket a város mint betétet a Viktoriar-
...követel és amely pénz még évekre
...van. Az erre vonatkozó tárgyalá-
...ngindultak.

...gyar műgyetemi hallgatók tánc-
...ga. A temesvári műgyetemi hall-
...szombaton este a Magyar Ház ter-
...műsoros estét és tánemulatságot
...nek. A jótékonyceúlu mulatság véd-
...Kayser Lajos prelátus és Kubicek
...vezérigazgató. A műsört Landt
...műgyetemi hallgató megnyitó be-
...vezeti be, majd Kimmel Elly zongo-
...Közreműködik Zdetowetzky Miklós
...gyetemi hallgató is, aki a besszarábiai
...gyetemi hallgatókból alakult balalajka-
...r kíséréstével orosz dalokat énekel.
...jános Ady-verseket szaval, Tiucra
...műgyetemi hallgató Beethoven
...romancát adja elő Tomics N. zongo-
...tével, míg Franzen Böske táncok-
...repel. Bőfélkor kabaré lesz, amely-
...során a magyar színház kiválóságai
...Erényi Böske, ifj. Szendrei Misi és
...István is fellépnek. A zenét a Poli-
...ka jazz- és Kálló Géza cigányzeneka-
...gálatja.

Amerikából visszatért bánági asz-
hamis utlevele. A temesvári rend-
hamis utlevél ügyében folytat nyo-
...t. Néhány hét előtt ugyanis visz-
...zett Amerikából Pungules-
...elka nagykomlósi asszony, akit ha-
...levél miatt kiutasítottak Ameri-
...A hamis utlevelet az asszony sze-
...bukaresti rendőrségen állították
...a temesvári rendőrség hivatalo-
...deklódott, hogy vajjon kiállítottak
...yen utlevelet. A bukaresti rendő-
...lasza tegnap érkezett meg Temes-
...és abban értesítik a rendőrséget,
...Pungulescu Milka nevére egyálta-
...nem állítottak ki utlevelet.

A vasgárda tagjai holnap újból megkísérlik a keresztet az ismeretlen katona sírjára tűzni

A vasgárda, mint emlékeztetés, kedden az ismeretlen katona sírjára Bukarestben fel akarta tűzni a keresztet. Emiatt a vasgárdisták és a rendőrség között ismételt összetűzésekre került a sor, amelyeknek során többen megsebesültek és számos egyén letartóztatásba került.

A vasgárda vezetősége tegnap ülést tartott, amelyen kimondotta, hogy vasárnap újból megkísérli a keresztnek az ismeretlen katona sírján való feltűzését. A határozatban kimondják, hogy az ismeretlen katonában keresztény katonát

tisztelnek elsősorban és azért az ismeretlen katona megérdemli, hogy dicsőségét a kereszt hirdesse. A vasgárda vezetősége bejelentette a vasárnapra tervezett felvonulást a rendőrségnek, amely azt azonban a leghatározottabb formában megtiltotta. A vasgárda a tilalmat nem vette tudomásul és elhatározta, hogy szándékától legfeljebb csak a legnagyobb erőszak fogja visszatartani, de a tervet véglegesen még akkor sem ejti el, hanem azt legfeljebb máskor újból megkísérli.

*** ELŐFIZETŐINK szíves figyelmét felhívjuk, hogy az előfizetési díjat beki-
ndeni szíveskedjenek, nehogy a lap kü-
ldésében fennakadás álljon be.**

— Szünőben a diáksztrájk. A bukaresti jogi fakultáson a sztrájk tegnap megszűnt és a diákok újból látogatták az előadásokat. Az orvosi karon a sztrájk egyelőre tovább tart, valószínű azonban, hogy három-négy napon belül itt is megszűnik, mielőtt a hallgatóknak a vizsgákra vonatkozó kérelmét teljesítik. Gusti közoktatásügyi miniszter érdeklődött a sztrájk okai iránt és megígérte, hogy a diákság jogos sérelmeit orvosolni fogja.

Vasárnap 29-én d. u. fél 6-kor
Jegyek 20 — leltől

— Jön a liberális offenzíva. A liberális párt a bukaresti Picadilly-étteremben bankettet rendezett Duca Konstantin volt miniszter, a liberális párt elnökének a tiszteletére. A bankett igen számosan vettek részt nemcsak Bukarestből, hanem az ország minden részéből is. Duca ez alkalommal beszédet mondott, amelyben nyíltan bejelentette a kormány ellen meginduló nagy liberális offenzívát.

— Vakmerő rablótámadás a temesvári gyorsvonaton. A Temesvár—bukaresti gyorsvonat második osztályán tegnap éjjel borzasztó leletre bukkant a kocsi vezető. Midőn szokott körutját végezte, az egyik fülkében egy férfit talált, aki eszméletlenül hevert a fülke padlóján, fejét és arcát rettenetes sebek borították. A vonatot Turnszeverin utáni Simian állomáson megállították és átadták a sulyosan sebesültet az állomásfőnökönek, aki kórházba juttatta. A férfi személyazonosságát nem lehetett megállapítani, mert irata, csomagja nem volt és valószínű, hogy rablók támadták meg, amikor pedig védekezni próbált, leütötték és kifosztották.

— Elesett az utcán. Deutsch Béláné, ötvenhárom éves Galamb-utca 18. szám alatt lakó munkásnő, tegnap délben olyan szerencsétlenül esett el az utcán, hogy a balkezén sulyosabb sérülést szenvedett. A mentők a kórházba szállították.

— Két tudományos előadás. A temesvári műgyetem és a Bánág-körösvideki szociális intézet által rendezett kultúrelőadások keretében január 29-én, vasárnap délelőtt féltizenkét órakor a temesvári felsőkereskedelmi iskola dísztermében Nemoian Péter dr. bukaresti ügyvéd tart előadást, aki a bánági állattenyésztés és állatkiveltel problémájáról beszél, míg január 31-én, kedden este hat órakor a műgyetem új épületének nagytermében Bogdan Duca kolozsvári egyetemi tanár tart előadást a Csehek, mint Ausztria el-
lénségei címen.

— Auschnitt Miksa balesete. A szinajai bobsliht versenypályán szerencsétlenség történt. Egy nagy angol versenybób indult a pályán, amelynek kormányánál Frumuseanu kapitány ült, mögötte Cantemir herceg, Auschnitt Miksa, a Resica-művek elnöke, Brisoiu asszony és Hurmulescu foglaltak helyet. Az egyik kanyarnál a bób élesen fordult, az óriási sebesség következtében kirepült a pályáról és nekivágódott a pályát szegélyező vasbetonkerítésnek. A vezető Frumuseanu koponyacsonttörést szenvedett, Auschnitt Miksa és a többiek kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. Auschnitt sérülése olyan jelentéktelen, hogy nem igényel szanatoriumi kezelést, míg a többieket egyik bukaresti szanatoriumba szállították.

a Magyar Házban

— Kísérletezés a közigazgatási reformmal. A belügyminisztériumban lázasan dolgoznak a közigazgatási reformon. Az új törvénynek három vezérelve lesz és pedig: decentralizáció, autonómia és a hivatalos eljárás egyszerűsítése. A jelenlegi megyei szervezeten ez alkalommal nem változtatnak. Az egész országot kísérletképpen tizenhét közigazgatási kerületre osztják be és ha a próba beválik, akkor ezt a beosztást véglegesítik. Az új reform első lépése tehát a kísérletezés lesz.

* Regisztr Special és Personal hitelesítve, borderó, kis és nagy stat, a legújabb minta szerint kapható: Csendes-papirkereskedésben.

— Az állami népiskolákban is megszűnik a délutáni tanítás. Általános felzudulás fogadta a szülők részéről a közoktatásügyi miniszternek azt a rendelkezését, hogy az elemi iskolákban a tanítást nemcsak délelőtt, hanem délután is kell tartani. Többszöri kérvényezés után a miniszter a felekezeti iskoláknál el is rendelte, hogy ismét csak délelőtt legyen tanítás. Az állami elemi iskoláknál azonban tovább is tanítottak délelőtt és délután. Tegnap a szülők nagyobb küldöttsége kereste fel Gabor Liviusz dr. főpolgármestert, akit arra kért, hogy a tanügyi hatóságnál járjon közbe a délutáni tanítás megszüntetése érdekében. Gabor Liviusz dr. főpolgármester érintkezésbe lépett Evutianu Sabina dr. főtanfelügyelővel. A főtanfelügyelő megígérte, hogy ebben az ügyben újból sürgős felterjesztést intéz a közoktatásügyi miniszterhez, azonban az elintézésig saját hatáskörében engedélyt adott, hogy az állami elemi iskolákban a délutáni tanítást szüntessék meg. Ennek alapján a temesvári állami elemi iskolákban a délutáni tanítás megszűnt.

— Magyar művészno bukaresti sikere. Pásztor Bozsó magyar hegedűművészno, Pásztor Ede nagyváradi szerkesztő leánya, Bukarestben hangversenyt adott, amellyel nagy sikert aratott. Pásztor Bozsó február 4-én a bukaresti rádióban muzsikál.

— A hó alól felszabadult vasutvonalak. Az államvasutak vezérigazgatóságának közli, hogy a moldvai, konstancai, csernovici, brailai és fetestii vasutvonalak felszabadultak a hó alól és a közlekedés teljesen helyreállott. Már csak nyolc mellékvonalon van behavazva, de ezeken is hamarosan helyreállítják a forgalmat.

Mozi

Ma este megnyílik az erzsébetvárosi Atlantik-mozi

Az erzsébetvárosi Király-utca 36. szám alatt nyílik meg ma, szombaton este félkilenc órakor Temesvár legújabb mozgóképszínháza, az Atlantik mozi. Az új mozi nemcsak Erzsébetváros közönségét akarja intim, meleg és szolid falai közé vonni, hanem azon lesz, hogy egész Temesvár mozilátogató közönségét jó és olesó előadások rendezésével magának megnyerje. Egyelőre kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton lesz este félkilenc órakor egy-egy előadás, míg vasárnap és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor lesznek előadások. A ma esti megnyitás előrangú kettős program keretében megy végbe. Előadásra kerül a Nagy vágy című film Camilla Horn, Konrad Veidt, Lili Dagover és Anny Ondrával a főszerepekben, valamint a Viharos mult című film Camilla Horn, Ida Wüst, Siegfried Arnó és Max Adal-

Markovits Rodion konferál

berttel a főszerepekben. Az Atlantik mozi igazgatósága elhatározta, hogy a nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel az Atlantik mozi Temesvár legolcsóbb mozijává teszik és a jegyek árait 9, 12, 17 és 22 leiben állapították meg. A ma esti megnyitás elé a közönség nagy várakozással tekint.

Nem kérdem ki vagy A Capitol-mozi operettujdonsága

A kedves és verőfényes film egy fiatal emberpár szerelmi regényét nyújtja ötletes és pompás tálalásban. Az operett a hótól csillogó Alpok és Olaszország legszebb tájain játszódik le, ami alkalmat nyújtott Bolváry rendezőnek a természeti szépségek legkifejezőbb és legragyogóbb beállításához. Az operett maga nagyon kedves történet a tönkrement grófról, aki régi hű inasával együtt járja a kenyérkeresés útját és mint soffőr, inkább a szolgasorsot választja, sem hogy gazdag házassággal ujtsa fel őseinek fényűző életét. A véletlen azonban úgy akarja, hogy szerelme szintén dúslakodik az anyagiakban és a soffőrgunyába bujtott gróf végre mégis nevéhez méltó feleséghez és vagyonhoz jut. Fröhlich Gusztáv a lecsuzzott arisztokrata szerepében hódító és ellenállhatatlan. Partnernöje Liane Haid, aki kedvesen kacér megjelenésével és gyönyörű hangjával lopja be magát a szívekbe. Az inas szerepében Szöke Szakáll humoros groteskséggel szerepel és minden jelenetben megkacagatja a közönséget. A Bécs szépségeit bemutató film kitünő alkotás és elnyerte a közönség tetszését.

— A hamis száz leies miatt gyanuba került gazdák. Tegnap a gyárvárosi piac közelében levő egyik trafikban Preda Miklós ujlaki gazda dohányt akart vásárolni. A dohányért egy száz leiessele fizetett, amelyről a trafikos megállapította, hogy hamis. Ertesítette a közeli rendőrt is, aki a gazdát a rendőrségre szállította. Preda Miklós ott elmondotta, hogy a száz leiest Draia Miklós gazdatársától kapta, aki a piacon csirkéket adott el. Erre Draia Miklóst is előállították, mivel azzal gyanúsították, hogy összeköttetésben áll egy pénzhamisító bandával. Rövidesen kiderült azonban a gazdák ártatlansága és megállapították, hogy a hamis pénzét egy szürke bundába öltöztött nő adta Draia Miklósnak, akitől hetven leiert két pár csirkét vásárolt. Az asszony száz leies ércpénzzel fizetett és a gazda harminc leit vissza is adott neki. A pórujárt gazda az asszonyról pontos személyleírását adott és a rendőrség reméli, hogy rövidesen kézrekerül.

* **Gyermek a gyermekért.** A temesvári izraelita nőegyletek szegény gyermek javára nagyszabású mozielőadást rendeznek a Capitol-moziban, kedden, január 31-én délután három órakor. Nagyköz és kicsik kitűnően fognak mulatni, Stan és Bran, Patt és Patachon kalandjain. Előadásra kerül még: A vig banda, Micky Maus. Táncszámokkal szerepelnek S. Kaufmann Anda és Rosenberg Boris tanárnők tanítványai: Farkas Edith, Kertész Klári, Kling Edith, Reitzer Baba, Schimmerling Magda, Szentirmai Rózi. Azonkívül még Karczag Tibi szórakoztatja a publikumot. Jegyek: 20 és 10 lei plus 2 lei repülőbélyeg árban elővetelben Lőbl-könyvkereskedésben és kedden két órakor a mozipénztárnál kaphatók.

— **Telefonálás közben karkötőórát loptott.** A temesvári rendőrség furfangos tolvajná kézrekerítésén fáradozik. Két nap előtt beállított a belvárosi Rezső utcában levő Madonn a gyógyszerértára egy elegánsan öltözött asszony és engedélyt kért Lőbl Boriska praktikánsnőtől, hogy telefonálhasson. Az asszony azután a telefonkészülékhez lépett és hosszabb ideig beszélgetett. Telefonálás után udvariasan köszönt és eltávozott a gyógyszerértárból. Lőbl Boriska csak néhány perc múlva vette észre, hogy a telefonkészülék mellett fekvő tízezer lei értékű platinakarkötőórája eltűnt. Mivel bizonyosra vette, hogy az asszony vitte el, nyomban a keresésére indult, de nem találta meg. Feljelentést tett a rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

Közhirre teszem, hogy butoraktárat a legmodernebb aradi butorokkal egészítettem ki, a legelőbb reklámárak mellett. Kérem kirakataim megtekintését.

ECKER JÓZSEF

IV., Bulev. Berthelot (Kossuth Lajos utca) 17.

— **A gyógyszerész betörő cseléde.** Szőlősi Arnold aradi gyógyszerész, aki jelenleg a gyergyótölgyesi községi gyógyszer-tárt bérli, éjjel gyanus zajra ébredt fel. Észrevette, hogy a gyógyszerértára vezető ajtó részen át villanyfény szűrődik szobájába. Felkelt és bement a gyógyszerértára, ahol rémülten látta, hogy hatalmas termetű szolgája, Kolombán Katalin éppen a pénzeszközöket fészegi egy fejszével. Szőlősi rákiáltott a lányra, aki erre a gyógyszerésznek ugrott és a fejszével három könnyebb sérülést ejtett Szőlősin. A csendőrség előtt Kolombán Katalin azt vallotta, hogy pénzt és gyógyszert akart lopni gazdájától és csak azért sujtott rá a fejszével, mert félt, hogy csendőrké- adja.

Hentschel Károly, a temesvári származású kiváló zeneszerző rokonságban volt Goethe német költőfejedelemmel

Goethe műve, élete, személye, halálának száz éves fordulójára óta jobban foglalkoztatja az érdeklődést, mint valaha. A nagy centennáriumból újabb könyvtárakat jelent meg róla, kibővítették minden levelét, emlékkiállítások rendeztek, feltámasztották szerelmi vonatkozásait a színpadon, a filmen, mindent kikutattak róla, ami csak kikutatható, még azt is kinyomozták historikusai, hogy mik voltak a kedvenc eledelei és mik nem. Ugy kibontották, kizsigerezték tünt élete minden vonatkozásait, hogy a legkétségesebb akarattal sem lehet többé róla semmi újat mondani. Pestiesen azt mondanák, hogy Goethe el van intézve. A német alaposság számára azonban ez az ügy még mindig nincs befejezve. Am jőjjenek rokonai, — mint a ballada mondja.

Hiába mult el már harminc éve annak is, hogy a dedunokája meghalt és nincs már egyenes leszármazás, friss Sherlock Holmesek irtózatossággal munkába vették egész Németországot és levéltári, anyakönyvi kutatásait teljes siker koronázta. Goethe rokonságának pontos és hiteles megállapítása a német geneologia hallatlan dia-

dala. Megállapították, hogy Goethe talibb rokonai az ötven évvel ezelőtt meghalt Hegel, a filozófus, továbbá Schlegel és Grimm, a német nyelv nagy szótárának szerzője, — majd Haackel. Mindent tüvé tettek a legbonyolultabb utakon egészen máig és megállapították, hogy a Goethe-család még élő leszármazói közé tartoznak Krupp Alfrédné, a fegyvergyáros felesége, Szigríd Onegin énekesnő, Binding költő, Hasenclever író és Hentschel mozdonygyáros.

Meg kell jegyeznünk, hogy amennyiben ez az említett gyáros hesseni származású, úgy valószínű, hogy Hentschel Károly, a sajnos korán elhunyt volt berlini operai korrepetitor és néves komponista szintén Goethe leszármazó, — mert az ő atyja Hentschel, volt temesvári ecetgyáros, hosszú évtizedekkel ezelőtt szintén a hesseni Kasselből költözött Temesvárra. Mindenesetre ez a geneológiai kimutatás igen érdekes. Főleg azért, mert azt mutatja, hogy a Goethe-vér egy közelibb, mint legmesszibb vonatkozásaiban is főleg a magas szellemiség és művésziesség jegyében lüktet. (F.)

— **Három kis párt együttműködése.** Az Epoca szerint Argetoianu a legutóbbi ploestii négyülés után kijelentette, hogy még egyszer megkísérli Gogával és Junianal a három párt együttműködését megteremteni, de ha ez most sem sikerül, akkor visszavonul a politikai élettől. Erre annál is inkább szánta rá magát, mert a genfi egyezmény aláírása és a városi adósságok rendezése után, amire hamarosan sor kerül, nincsen kilátás, hogy egy inflációs politika eredménnyel járjon. Az Epoca szerint hasonlóan vélekedik Junian is. Nem valószínű, hogy ez a két harcos természetű politikus visszavonulásra gondolna.

— **Elhízott egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvízkúra hatalmas előmozdítja a bélműködést, a testet könnyeddé teszi s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József víz a máj és a végbél felé irányuló vértömlőknél, valamint aranyérnél és prostata-bajoknál is áldásos hatást fejt ki. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerértárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.**

— **Vasgárdisták utcai tüntetése** Jasiiban. Jasiiban tegnap este kétszáz vasgárdista utcai felvonulást, majd a Cuzá Voda szobor előtt csendes tüntetést rendezett. Rendbontás nem történt, azonban a lakosság körében mégis nagy pánik uralkodott, mert a fiatalberek tüntetéseknél használatos rakétákat süttögettek el, ami messziről úgy hangzott, mint revolverropogás.

— **Benzin uszik a Duna felszínén.** Ujvidéki jelentés szerint a Primar nevű román benzintankhajó Gerevic közelében léket kapott, mire félbeszakította utját és az ujvidéki téli kikötőben horgonyt vetett. A téli kikötőben azután észrevették, hogy a megsérült hajó benzinzállitánya ömlik és a Duna felszínén uszva tűzveszéllyel fenyegeti a többi hajókat. A révkapitányság rendelkezése a hajót a Duna sodrába vontatták és ott lehorgonyozták. A nagy jégzajlás miatt azonban attól tartanak, hogy a hajó sérülése olyan veszélyes lesz, hogy elsiyied. A Primar benzinkománya még a Duna sodrában is állandó veszélyt rejteget a többi hajókra és ezért a révkapitányság elrendelte, hogy a jégtörők csak a román hajó elkerülésével közlekedhetnek. A román hajó legénységét elszállították a hajóról, amelyen csak néhány ór maradt vissza.

— **Életveszélyesen megfenyegette** egykori kedvesét. Romanov Katalin gyárvárosi asszony életveszélyes fenyegetések miatt feljelentést tett Ramneantu Jiva ellen, akivel évekel ezelőtt közös háztartásban élt. Mintegy öt év előtt a férfi féltékenységében össze-szurkálta az asszonyt és azután Jugoszláviába szökött. Ramneantu Jiva most visszatért Romániába és ismét megfenyegette az asszonyt, hogy végez vele. A rendőrségen kihallgatták Ramneantut, aki tagadta, hogy az asszonyt megfenyegette volna, mire szabadon engedték.

TEMESVÁRIAK TALÁLKOZÓHELYE AZ

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UCCA 8. SZÁM.

TELEFON
INTERURBAN
202—43
294—34

SÜRGŐNYCIM
„HOTELIST”

A szállodában étterem, kávéház és american bar. Szobáink árát mérsékeljük. E lapra hivatkozók 20 százalék engedményt kapnak. Központi fűtés, folyó hideg-meleg víz, lift, telefonos szobák. Teljes komfort.

Ezen hely a Bristol Szálloda Budapest részére van fenntartva.

Figyeljük az itt megjelenő további hírdetéseket!

— **A Reklámélet legújabb szám** katrovatában ezuttal a látszeres-katával foglalkozik és néhány kirakattervet közöl. Az új száma cikkeit Berkes Róbert dr., Mann Cziher Alice dr., I. Miklós, Németh Andor és V. István dr. írták. A változatos talapban számos érdekes cikket, és gazdag bel- és külföldi anyagot lunk. Szerkeszti: Balogh Sándor. Fizesítési ára egy évre — 300 oldalsan illusztrált szakkönyv — aján egyútt — 530 lei, mely belföldön hető. Kiadóhivatal: Budapest, V. vány-utca 12. Kérjen mutatvány-

Színház

Zsákban macska operett bemutatója ma este

Élet! Hangulat! Tánc! Móka! E főbb megnyilatkozásai annak az operettnek, melyet Eisemann Mirt és Szilágyi László zenésített meg. Temesvárott ma, szombaton este a Zsákban macska első — bemutató előadása. Az igazgatóság, a rendezészek és a zenekar elkövettek, hogy ma este egy rég várt premierest hangulata legyen a színpadon. Jöjjön el mindenki és győz meg mindenki, hogy érdemes-e ezt a jobb szenzációt mielőbbi jubileumjuttatni.

Vasárnap délelőtt 11 órakor Hungárián Farkas-operettnek lesz az előadása nagyon olcsó m helyárrakkal, Körössy Dudus és zenekar felleptével. Délután négy ó és este fél 9 órakor pedig a legújabb gerujdonság, a Zsákban macska diadalutja felé. Jegyekről ajánlatok jében gondoskodni.

Műsor:

Szombaton este fél 9 órakor: Zsákban macska.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Hungárián (Matiné Körössy Dudus és zenekarának felleptével).

Vasárnap délután 4 órakor: Zsákban macska.

Vasárnap este fél 9 órakor: Zsákban macska.

Jegyek az összes előadásokra a színházpénztárnál válthatók.

Rádió

... király unokája rádióbemondói pályázik. A stockholmi rádió pályázati egy bemondói állásra. Közel éjfély érkezett be és ezek között a király unokájának, Lennárt herceg a kérvénye is. Lennárt herceg polgári leányt vett feleségül és leendő unokájáról az előjogokról, amennyint az uralkodóház tagját megilleti a kérvények fölött legközelebb...

mat, január 28. Bukarest. 1: Gramofonzene. 2: Gramofonzene. 6: Román és magyar zene. 7.25: Zenekari hangverseny. Gramofonzene. Budapest. 10.15: Szociális hangverseny. 1.5: Zenekari hangverseny Erdélyi Blanka (ének) és Anna (zongora) közreműködésével. Hírek. 5: A Rádió Élet gyermek- és ifjúsági. 5.45: Hírek. 6: Cigányzenekari hangverseny. 7: Hol a baj. Zilahy Lajos. 7.30: Az opera zenekarának hangverseny. 8.45: Mit üzen a rádió. 9.15: Műsor. Mocsányi-Lakos rádió-órát. 10: A pirosruhás hölgy. Szimfónia a stúdióból. 12: Cigányzenekari hangverseny Varga Imre énekzsámaival. Életút: Jazz-band. Bécs. 12.30: Zenekari hangverseny. 2.45: Gramofonzene. 3.45: Kabaré. 7.50: Haydn: Miséjének előadása. 11.15: Jazz-band. Bécs. 12: Gramofonzene. 1.5: Zenekari hangverseny. 5: Gramofonzene. 6: Szórákzóató hangverseny. 8.30: Gramofonzene. 9: Operaelőadás, utána kávézene. Milánó. 8: Gramofonzene. 11: Operaelőadás. Tarka-est. 9: Három új operett előadása. 11.15: Tarka-est. 9.45: Operaelőadás. Stockholm. Szórákzóató zene. 9.30: Régi táncok. 11: Új tánczene. Strassburg. 8.45: Operaelőadás. 9.30: Operettelőadás. Varsó. Hangverseny. 9: Tánczene. 9.50: Gramofonzene. 11.5: Chopin műveiből. 12: Gramofonzene. január 29. Bukarest. 1: Gramofonzene. 2: Gramofonzene. 5: Gramofonzene. 6: Román és könnyű zene. 8.25: Zenekari hangverseny. 9.40: Gramofonze-

ne. 10: Vig özvegy operett előadása. Budapest. 10: Hírek, kozmetika. 11: Egyházi zene és szentbeszéd. 12.15: Unitárius istentisztelet. Utána hírek, majd zenekari hangverseny Farkas Sándor közreműködésével. 3: Gramofonzene. 4: Gazdasági előadás. 4.45: Rádió szabadegyetem. 5.30: Hírek, majd katonazenekar hangverseny. 6.45: Vidám történet, Novella, irta és felolvassa Moly Tamás. 7.15: László Imre magyar nótákat énekel cigányzenekari kísérettel. 8.30: A kutya. Kosztolányi Dezső novellája. 9: Rádiógyűveleg. A bécsi állomás műsorának közvetítése. Utána hírek, majd jazz-band. Bécs. 9: Gramofonzene. 10.40: Orgonahangverseny. 11.30: Énekhangver-

seny. 12.30: Szimfonikus hangverseny. 1.45: Könnyű zene. 4.50: Vonósnégyes hangversenye. 6.5: A bécsi kamarazenekar játéka. 8.20: Zongorahangverseny. 9: Rádiógyűveleg. 10.45: Jazz-band. Belgrád. 12: Gramofonzene. 1.5: Gramofonzene. 1.30: Balalajkazenekar hangversenye. 4: Harmonikahangverseny. 4.30: Tamburazenekar játéka. 5: Operettársulatok. 8: Gramofonzene. 8.20: Hangverseny. 9.30: Katonazene. 11.30: Tánczene. Prága. 7: Schrammelzene. 9: Kabaré. Róma. 9.45: A Gésák című operett előadása. Strassburg. 8.30: Zongorahangverseny. 8.45: Gramofonzene. Varsó. 7: Tánczene. 9: Népiest tánczene. 11: Tánczene. 12: Kávéházi zene.

ni a redukált fizetésből. A Resica-műveknél egyelőre januárban nem fogantositották az erdőuradalom hivatalnokainál és altisztjeinél a tervezett fizetésleszállítást és hasonló értesítéseket nem küldtek el sem a kohók, sem a műhelyek sem pedig a bányák alkalmazottainak. Az erdészeti alkalmazottak azonban attól tartanak, hogy a dolgot most csak elődázák, de később újból előlépnek vele. Ha ez megtörténne, akkor sztrájkba lépnek és úgy tiltakoznak.

Februárban már nem érvényes a papírszázas. A Nemzeti Bank közli, hogy a száz leies bankjegyek január 31-ével végképpen elvesztik értéküket. Január 31-ig a Nemzeti Bank és annak fiókjai a száz leies bankjegyeket még beváltják, de azontul már nem.

A külföldi részletek leszállítása. Párisi jelentés szerint a romániai külföldi adósságok amortizációs részleteinek leszállítására vonatkozó tárgyalások szépen haladnak előre. A román bizottság három évre kéri az amortizációs részleteknek negyven százalékkal való leszállítását. Hétfőn Lugojeanu kereskedelmi miniszter is Párisba érkezik és biztosra veszik, hogy a tárgyalások eredménnyel fognak végződni.

Az idegen valuták beváltása a vasuti pénztáraknál. Az államvasutak igazgató-sága közli, hogy február 1-étől kezdve a vasuti pénztáraknál az idegen valuták beváltásának kulcsa a következő: francia frank 6.65, dollár 169.70, belga frank 23.65, olasz lira 8.70, svájci frank 32.85, márka 40.50, hollandi forint 68.30, csehszlovák korona 5.05, osztrák schilling 23.80, magyar pengő 29.60, bolgár leva 1.25, zloty 19, dinár 2.40, drachma 1.05, norvég, svéd és dán korona 32.50.

A temesvári gabonapiac újabb áremelkedést mutat. A buzaárak emelkedtek. Árak a következők voltak: óbuza 650-660, újbuza minőség szerint 600-610, regáti buza 640, zab 225, ótengeri 180, új tengeri 165, muhar 130, tökmag 420-440, burgonya 175 és 250, vöröshere 1500-1800, lucerna 2800 lei száz kilónként a bányai feladó-állomásról.

Közgazdaság

Teteszes fizetésleszállítással kísérleteztek legújabbban az erdészeti alkalmazottaknál a Resica-művek is

A Resica-műveknél beálló deficitet már évek óta úgy próbálják megszüntetni, hogy állandóan redukálják a munkások bérét és a tisztviselők fizetését. A sok igazgató nagy fizetéséből és milliós prémiumából természetesen nem csipnek le, ellenben annál is inkább érzik ezt azok a tisztviselők és alkalmazottak, akiknek csak a sok munka és a felelősség jut ki. A redukálást már kétszer vették keresztül a tisztviselőknél és alkalmazottaknál úgy, hogy írásban közölték velük a leszállítás mértékét és az illetőknek írásban kellett kijelenteniük, hogy a csökkentést tudomásul veszik. Aki az aláírást megtagadta, azt egyszerűen elbocsátották.

A Resica-művek vezérigazgató-sága most elérkezettnek látta az időt a harmadik fizetésleszállításra. Most is, mint a két első alkalommal, a művek erdőuradalmainak hivatalnokaival és altiszteivel teszik meg a kísérletet: hogy miképpen is reagálnak ezek a leszállításra.

Írásban közölték velük a leszállítás mértékét, amely most sokkal huszavágóbb, mint a két előző esetben. Az új leszállítás után egy erdészeti főfelügyelőnek, aki már legalább huszonöt esztendő óta szolgál, fizetése mindennemű mellékjöveldelmével és üzemi jutalékával együtt nem rugna tízezer leinél magasabbra havonta. Egy husz év óta szolgáló főerdőőrnek, akinek ma havi összjövedelme kilencezer lei, ezentul négyezer leie lenne. Az erdőőr tíz évi szolgálat után nehéz és állandó veszedelemmel járó szolgálatát havi ezerkétszáz leiert lenne kénytelen vállalni.

Az erdészeti tisztviselők és altisztek közül egyetlenegy sem akadt, aki a nagymérvű fizetésleszállítást tudomásul vette volna. Memorandumot intéztek a Resica-művek bukaresti vezérigazgató-ságához és kérték a fizetésleszállítási rendelet visszaszívását. Ráműtattak arra, hogy a jelenlegi drágaság mellett családjukkal képtelenek lennének megél-

Erdős Pál két éve

Déli Hírnap eredeti regénye — CSERESHYÉS SÁNDOR

1. folytatás. ... szíriől fények futnak elébe. Ez már ár, gondolta és kivágta cigarettáblaklon. Bement a kupéba és lecsomagjait. Csak kapjon hordárt, fenéhez mindkét bőröndje. Szégyen, hogy a nagyot feladta. Könyveit, gyűjteménye még ott maradt a hotel-patron valamennyi korzikai ösésontjait hivta tanúságtételre, hogy egyik semmi bántódásuk. ... reggelije bánta könyvszomját. ... guain olyan ellenállhatatlanul tolgukat eléje, hogy szinte zsebéből ak elő a gyér frankok. Összeszázársszáz olcsóbb könyvet, de akadtük valamirevaló is. Például egy grandkori római jog kutyabőrbe pompás nyomással. Egy régi Bal-Lamartinetől a Gironde története. ... a könyveket. Pulykaméreg fogta a valaki hozzájuk nyult. Egyszer combat délután, amikor nem volt dolga, kinn meg ömlött az eső, őban hevert, s Susi a Lamartineon be a teát. Olyan dühbe gurult, hozzávágta a ... az a vaskos ... felbukott. A vonat hirtelen fékes ő két koffer közé préselve tor-

náta ki magát az ajtón.

— Hordár, — üvöltötte s örült, amikor a szokatlan szóra, látta, hogy valaki felkapaszkodik a vonatra. A perron megtelt. A nemzetközi vonat egyik kocsija, amelyet a helyiérdekűhöz csatoltak, csomó begavárit hozott. A többi kocsiiban is jócskán akadtak szabadságos katonák, akik a nyugati határszélről regáti garnizonokba igyekeztek. Kővér gabonások gyűltek kezdődő gabonakámpányra, utazók, akik otthon töltik a vasárnapot.

Leszállottak. Tétován megindult a hordár nyomában. A kijáratnál feltartóztatták.

— Kérem a jegyet — mordult feléje a hivatalos basszus.

— Azonnal, — riadt fel és előkaparta az üres blokkot. Páris-Begavár, M. Paul Erdős, bucsuztak tőle a betűk, ahogy eltűntek a hatalmas tenyérben.

A nagyállomás előtti téren taxik sorakoztak fel, rohantak, túlkölte, pár kósa fiakker cserkészett, villamosok csilingelve rohantak, érkeztek.

— Taxira tegyem? — figyelmeztette a hordár, s előttük kicsapódó ajtóval stoppolt egy autó. A soffőr és hordár vizsga pillantással becsültk. Megérsz egy taxit...? kérdezték a tekintetek. Pillanatig habozott. Egye fene, ez a pár lei... s már mondta is címét. Beugrott, zászló lecsapódott, indultak.

Kétoldalt földszintes házak éktelenkedtek. Keshedt vén, ápolatlan architek-

tikus merényletek konferálták be a Belváros palatásorait. Az autó nagyokat szökdecselt a hepehupas kövezeten. Hidra futottak fel. A deszkák dübörögtek alattuk. Pár perc még és megállottak egy hosszú földszintes ház előtt. Otthon volt. Azt már csak öntudatlanul élte, hogyan fizette ki autóját, hogyan csegettett, hogy ugrott nyakába egy kicsi asszony, hogyan borzolta szét haját egy tartózkodó kemény férfimarak, a szobalány nagyokat nyögve hozta fel kapu alól kofferjeit. Ezer kérdés ütődött feléje. Éhes-e, sovány, miért, és a bajusz, né, nézze már, egész megférriasodott, ezért nem irtál, hát ilyen meglepetést, s ő csak béna mosollyal ült és bámulta az örömet. Anyuska elsietett, teríték fehérlett elő pár perc mulva, s szótlanul néztek, hogyan birkózik az elsokott otthoni kosztal.

— Nem vártunk még fiam, hiszen azt irtad, hogy csak bevonulás előtt közvetlen érkezel, — mondta apja.

— Igen, eredetileg ugyis volt. De tud' Isten, semmi értelme, hogy hiába kujtorogjak kinn még két hónapig.

— Hogyan, kész vagy? — robbant elébe az örömes kérdés.

Előhuzta tárcáját. Névjegyet halászott ki belőle. Paul Erdős, licencié en sciences économique sociale et politique.

— Brávó, te rossz gyerek. Hát ezt az örömet tartogattad előlünk, — ujjongtak az öregek.

Kérdések végelethatatlan sora követ-

kezett, s egyre csak válaszolt. Hogy ez hogy van, hogy az mit csinál, hát Bécsben miért nem szálltál ki, kölyök, Pauliék örültek volna, meg Pesten, Imre bátyád nem látott már vagy öt esztendeje. Kissék szinte naponta érdeklődtek s Fürstné a multkor elolvasta egyik leveled, azt mondta, kár, hogy nem olvashatja fia is, az ujságíró, azt érdeklik az ilyesmik.

— Micsoda? — riadt fel.

— Hát a Petljura gyilkossági per. Az ujságban is benne volt, de nem olyan szépen, mint ahogy te leirtad, azt a védőbeszédet.

Emlékszik. A Schwartzbart-esetnél ő is jelen volt minden tárgyaláson. Leste Torrest, hogy huzza ki a merénylőt a csávából. Merénylő. Felmentették, hát nem merénylő. Hogy odavoltak az ukránok a penzióból, amikor hire kelt a gyilkosságnak.

Tanulni akart a perből. S csak egy zugó örök igazságot vitt magával haza, azt, hogy aki fegyvert emel, fegyver által vész el. Szobájában átvajudta ezerszer is ezt az ódon bölcsességet, gyúrte, variálta, de mindig frissen, üdén ugrottak elébe a színájhegyi szavak. Felbámult a menyezetre.

— Álmos vagy, Pali? — kérdezte anyja, akit megjegyezett szótlanúsága.

— Nem, anyám, csak valahogy ellustultam az egyhetes ut alatt.

— Az ágyad készen van. Ugorj bele. (Folyt. köv.)

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelleges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Nyen hirdetésekre a jellegével ellátott írásbéli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Begolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvevő
Belvárosban: Déli Hírlap kiadó,
tala, Szentgyörgy-tér 4. Gyár-
ban: Kardos-trafik, Kossuth-
Gránátos-utca sarok, Messing
Fő-utca 27. Józsefvárosban: 1.
trafik, Küttl-tér. A hirdetési dí-
den esetben előre fizetendő

Házasság

Független

intelligens urinó megismerkedne komoly intelligens uriemberrel házasság céljából. Cimeket „Tavaszdiki” jellegére a kiadóba kérek. (1020)

Intelligens

fiatalember házasság céljából megismerkedne művelt, csinos, jó családból való urileánnyal. Cimeket „Szimpátia” jellegére a kiadóba kérek. (1050)

Alkalmazás

Virágkertész házmesternek

felvétetik. Ajánlkozni lehet a Püspökhid mellett épülő bérházban naponta 11—12 óráig. (344)

Állást keres

Gépesz

ki minden gép kezeléséhez ért, malomban, vagy más elhelyezést keres. Cimeket „Jó munkaező” jellegére a kiadóba kérek. (1050)

Házmesteri állást

keres fiatal házaspár, — a férfi soffőr. Cim a kiadóban. (339)

Állást keres

tisztességes, megbízható mindenés, esetleg gyermek mellé megy. Cimeket a kiadóba kér. (613)

Szoptató dada

azonnal állást keres. Cimeket „Egészséges” jellegére a kiadóba kérek. (1030)

Soffőr

éves bizonyítvánnyal azonnal állást keres. Cimeket a kiadóba kér. (952)

Autóbusz menetrend

Temesvár — Duzlász — Lugos

Indul Temesvárról a Balcan Impextől	Indul Lugosról a Szameth üvegkereskedéstől
Rékáson át	Duzlászán át
reggel 8:30 óra	reggel 8:15 óra
Duzlászán át	Rékáson át
délután 1:00	délután 2:00
Duzlászán át	
este 5:15	

Jegy ára 92—lei, retourjegy, mely 8 napig érvényes, 150—lei.

Temesvár — Csanád — Teremia

Indulás Temesvárról	Indulás Csanádról és Teremiáról
Reggel 6:30 órakor	Reggel 5:15 órakor
Délben 1	Délben 12:15
Este 6	Este 5:15

Temesvár — Nagykomlós

Indulás Temesvárról	Indulás Nagykomlósra
Délben 1 órakor	Reggel 5:30 órakor
Este 6	Délben 1

Adás-vétel

Használt zongora

4000 leiért kezdők részére eladó. Cim a kiadóban. (595)

Fűszer és csemegeüzlet

jó helyen eladó. Cim a kiadóban. (604)

Szánkó

kifogástalan állapotban olcsón eladó. Rottmann, IV., Bem-u. 14. (607)

Pianinót

jó állapotban, megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek „Pianinó” jellegére. (781)

Latin, görög

irodalmi műveket megvételre keresek. Ajánlatokat March trafikban kérem leadni. IV., Küttl-tér 1. (599)

Lószerszám

és női bicikli, használt, de jó állapotban lévő megvételre kerestetik. Ajánlatokat „Gazdász” jellegére a kiadóba kérek. (614)

Írógépet

bérbe keresek. Cimeket „Kezdő vállalat” jellegére a kiadóba kérek. (1150)

Prémium bélelt

autóbunda olcsón eladó. Cimeket „Autó” jellegére a kiadóba kérek. (1220)

Vendéglő

Józsefváros legjobb helyén, betegség miatt kedvező feltételek mellett átadó. Cimeket „Átadó” jellegére a kiadóba kérek. (1090)

Lakás

Belvárosban

egy, esetleg két szobából álló butorozott lakást keresek. Különbejárat, modern. Ajánlatok „Modern” jellegére lakbér megjelöléssel a kiadóba kéretnek. (581)

Butorozott szoba

külön bejárat, fürdőszoba használat, azonnal kiadó. IV., Begajobbsor 5. (Militzné.) (34)

15 leiért egyszer
60 leiért egész hétig

hirdetjük tiz szöig kiadó lakását!
A hirdetés díja előre fizetendő

Kirándulás DUBROVNIKBA (Ragusa)

a dalmát tengerparton

1933. január hó 31-től február hó 7-ig.

Jelentkezés legkésőbb 1933 január hó 29 déli 12 óra.

(Későbbi jelentkezés nem vehető figyelembe.)

Utazás a dubrovniki Szent Balázs-ünnepre a festői Beograd—Uzice—Sarajevo—Mostar utvonalon.

Elutazás Timișoaráról: 1933. január hó 31. d. u. 17:33-kor

Visszaérkezés: 1933. február hó 8. déli 12:57-kor

Részvételi díj Timișoara—Dubrovnik—Timișoara inclusive teljes ellátás (ellátás és hotel Beogradtól—Beograd-ig)

III. osztályu vasut Lei 2900—
II. osztályu vasut Lei 3600—

Különkirándulás Dubrovnikból Kattaro és Cetinjé! 600—

Jelentkezés a Déli Hírlap kiadóhivatalában és a Központi Bank Menetjegyirodájában.

3 szobás

utcai lakás teljesen rendbehozva, lakónak előnyösen, azonnal kiadó Bega-jobbsor 5.

2—3 szobás

modern lakást május elsejére kiadó. Lehetőleg villamos mentén. Közeli kiadóban, ahol a címet is kérem!

Egy szoba-konyha

február elsejére kiadó. Cim: I. Király-utca 68.

(SANITARIA) CSÁK AZÓTA ÉRZEM JÓ ÉS KÖNYVENEK A JÁRÁSOM A ÓTA SANITARIA BETETET HORDOM.
(SANITARIA) TIMISOARA EGVEDULI BANDAJE ÉS ORTOPED SPECIALISTA BULEV. BERTHEL

Különléte

Munkájukban támogassuk a vak Tagjaink kosár- és nádszék-fő házicipő készítésével, zenével és góra-hangolással foglalkoznak, lyünkben mindennemű kosár és butor javítást is vállalunk, level hívásra a munkákért házhoz is gyűnk, a n. é. közönség szives támogatást kéri a „Vakok egylete”, Erzsé ros, Posta-utca 2.

APRÓHIRDETÉSEKRE LEGALKALMASABB A DÉLI HI

Olvasta már?

Vicki Baum: Baleset
Schalom Asch: Moszkva
Aldrick: Száll a fehér madár
Burroughs: Tarzan
Körmeny: Budapesti kaland
Ind. 7:15 via Bodenb
Wassermann: Etzel Andergast
Zsolt Béla: Királynő családja
Eberth: Kreuger gyufakirály szer
Kassák: Angyalföld
Megnőttek és elindultak
Molnár F.: Harmonia
II. Miklós cár szerelme és tragédia
Zilahy Lajos: A lélek kialszik

Anet Claude: Ariane
Freytag: Aus einer kleinen Stadt
Anny Wothe: Seegespenster

Kölcsondij a Déli Hír előfizetőinek.

1 óra Lei 25—

nem előfizetőknél Lei 40—
a „Cultura” könyvkedésben

Józsefváros, Hunyadi-ut 15.